

تبادل اطلاعات در فضای مجازی

علی یارمحمدی
ویراستار: محمد رضا یارمحمدی

www.ketab.ir

سرشناسه عنوان و نام پدیدآور مشخصات نشر مشخصات ظاهری وضعیت فهرست نویسی موضوع موضوع موضوع رده بندی کنگره رده بندی دیویی شماره کتابشناسی ملی	یارمحمدی، علی، ۱۳۴۷ - تبادل اطلاعات در فضای مجازی، علی یارمحمدی. تهران : یزدا ، ۱۳۹۱. ۱۶۸ ص. : مصور. فیبا مبادله اطلاعات الکترونیکی کتابخانه های الکترونیکی فضای مجازی ۱۳۹۱ ت ۲ / ۳۳ / HF۵۵۴۸ ۶۵۸ / ۵۴۶ ۲۹۲۴۹۶۳
---	---

تبادل اطلاعات در فضای مجازی

علی یار محمدی / ویواستار محمد رضا یارمحمدی

ناشر: یزدا / چاپ اول: ۱۳۹۱ / قطع: رقعی / تعداد صفحات: ۱۶۸ صفحه /
آماده سازی قبل از چاپ: نشریه تفکر معماری / مدیر تولید: محمد پیروزمند /
صفحه آرا: الهه ابراهیمی شادمان / طراح جلد: امیرصادق میرمحمدعلی رودکی /
چاپ و صحافی: یزدا / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / بها: ۱۰۰۰۰ تومان /

شابک: 978-600-165-290-5

دسترسی ها و گروه های مرتبط

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، سیدخندان، خیابان ارسباران، کوچه ی ستاری،
شماره ی ۲۲، ساختمان یزدا دورنگار: ۲۲۸۸۵۶۵۱ (۰۲۱) تلفن: ۲۲۸۸۵۶۵۶-۵۰ (۰۲۱)
نماینده گی انحصاری بخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت (منبری جاوید)، بین خیابان
لبافی نژاد و جمهوری اسلامی، ساختمان شماره ۱۰، انتشارات فدک ایستاس تلفن: ۶۶۴۸۲۳۳۱

توجه: به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱/۱۱ و همچنین قانون
ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب سال ۱۳۵۰ تمام حقوق این اثر به هر نحو برای نشر یزدا
محفوظ است. نشر و بخش تمام یا قسمتی از این کتاب بدون اجازه از ناشر، باعث پیگرد قانونی خواهد شد.

WWW. YAZDAPUB. IR / WWW. HVAC. IR / WWW. KHANETASISAT. IR

فهرست

۷.....	پیش درآمد
۹.....	اینترنت، اینترانت، اکسترانت
۱۷.....	بررسی اجمالی تغییرات وب جهانگستر
۲۳.....	عصر مجازی: چهارمین موج تغییر
۳۱.....	ابرداده و فراداده (Metadata)
۴۵.....	رویکردی جدید از تبادلات اطلاعات در شبکه‌های اجتماعی
۴۹.....	جامعه اطلاعاتی یا جامعه معرفتی: چالش‌ها و فرصت‌ها
۶۳.....	کتابخانه دیجیتال
۷۷.....	کتابداران در کتابخانه‌های دیجیتالی
۸۷.....	نقش کتابداران آموزشگاهی در عصر الکترونیک

۹۳	حق مالکیت معنوی در کتابخانه‌های دیجیتالی
۱۰۳	آینده فن آوری در کتابخانه‌ها: فرصت‌ها و چالش‌ها
۱۳۱	آیا گوگل اجازه دیجیتال‌سازی همه کتاب‌ها را دارد؟
۱۳۵	دستورات کاربردی برای مدیریت اسناد الکترونیکی
۱۴۳	آرشیو دیجیتالی
۱۴۷	خدمات مرجع الکترونیکی
۱۵۷	انتشارات الکترونیکی و کتابداران
۱۶۳	نشر الکترونیک، مرایا و مواضع

پیش درآمد

واژه سایبر (Cyber) برگرفته از لغت "Kybernetes" به معنای سکاندار یا راهنما است که نخستین بار کسی بنام ویلیام گیتون نویسنده داستان‌های علمی تخیلی در سال ۱۹۸۴ در کتاب نورومنس "Neuromancer" از آن استفاده کرده است. در اواسط دهه ۹۰ با گسترده شدن شبکه‌های بین‌المللی رایانه‌ای و نیز ارتباطات ماهواره‌ای فضای سایبر یا فضای مجازی "CyberSpace" شکل گرفت که در تعریف برخی نویسندگان عبارت است: «مجموعه‌ای از ارتباطات درونی انسان‌ها از طریق رایانه و وسایل مخابراتی بدون در نظر گرفتن جغرافیای فیزیکی است.» و یا به تعریف بهتر: «محیط الکترونیکی واقعی است که ارتباطات انسانی به شیوه‌ای سریع، فراتر از مرزهای جغرافیایی و با ابزار خاص خود، در آن زنده و مستقیم روی می‌دهد.» قید «واقعی» مانع از این است که تصور شود مجازی بودن این فضا به معنای غیرواقعی بودن آن است. همان ویژگی‌های تعاملات انسانی در دنیای خارج همچون مسئولیت در فضای مجازی نیز وجود دارد. ضمن اینکه فضای سایبر در واقع یک «محیط» است که ارتباطات در آن انجام می‌شود، نه صرف مجموعه‌ای از ارتباطات. از سوی دیگر این ارتباطات اگرچه ممکن است در همه حال برخط «Online» نباشد ولی زنده و مستقیم است، از این رو تأثیرپذیری بالایی از این محیط دارد.

فضای سایبر در معنا به مجموعه‌هایی از ارتباطات درونی انسان‌ها از طریق

کامپیوتر و مسائل مخابراتی بدون در نظر گرفتن جغرافیای فیزیکی گفته می‌شود. یک سیستم برخط «Online» نمونه‌ای از فضای سایبر است که کاربران آن می‌توانند از طریق ایمیل با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. بر خلاف فضای واقعی، در فضای سایبر نیاز به جابجایی‌های فیزیکی نیست و کلیه اعمال فقط از طریق فشردن کلیدها یا حرکات ماوس صورت می‌گیرد.

تبادل اطلاعات در این فضا نیازمند توجه به مؤلفه‌های صحت و امنیت است تا بتوان به آن اعتماد نمود و نیازهای اجتماعی را با اعتبار بخشی به آن پاسخگو بود. مهم‌ترین ویژگی‌های فضای سایبر و ارتباطات مبتنی بر آن که شامل موارد زیر است:

۱- جهانی است

۲- فرامرزی است و جغرافیا ندارد

۳- وابسته به سازمان نیست

۴- دستیابی به آخرین اطلاعات آسان است

۵- جذابیت و تنوع دارد

۶- سریع و ارزان است

۷- اطلاعات و ارتباطات از آزادی برخوردار است

۸- هویت پنهان می‌ماند

۹- در فضا تکنولوژی در امنیت نیست

۱۰- اطلاعات به سرعت منتشر می‌شود

به توجه به ویژگی‌های فوق اثر حاضر تلاش دارد تا مخاطب را با مفاهیم مختلف مورد استفاده در این حوزه با تأکید بر تبادل اطلاعات علمی آشنا نماید. در واقع این اثر شامل مجموعه مقالاتی است که از منظر علم اطلاع‌رسانی به اصول بنیادی و جنبه‌های نظری تبادل اطلاعات در فضای مجازی می‌پردازد.